

МЕТОДИКА РОЗВИТКУ РУХЛИВОСТІ ПРОМЕНЕВОГО СУГЛОБА У ЮНИХ ВАТЕРПОЛІСТІВ

Максим ПОЛЕГОЙКО, Михайло Чаплінський,
Мар'ян Островський, Олег Сидорко

*Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського,
Львів, Україна*

Вступ. В ігрових видах спорту (баскетбол, волейбол, гандбол, водне поло) для якісного виконання технічних прийомів із м'ячем важливе значення має рухливість у променевому суглобі. Аналіз наукової і методичної літератури виявив, що біомеханічні особливості таких рухів, залежність ефективності цих рухів від рухливості променевого суглоба вивчені недостатньо. Ми не знайшли жодної роботи, у якій би було проаналізовано взаємозв'язки дальності кидків, точності кидків, часу обробки м'яча тощо від рухливості або гнучкості променевого суглоба [1, 2, 3, 4, 5].

Мета та організація дослідження – розробити методику розвитку рухливості у променевому суглобі ватерполістів віком 13–15 років. У дослідженні взяв участь 31 ватерполіст першого спортивного розряду віком 13–15 років.

Для розв'язання поставленої мети використано такі **методи дослідження**: аналіз наукової і методичної літератури, педагогічні спостереження, відеозапис ігор, фіксація результатів виконання контрольних вправ, методи математичної статистики.

Результати досліджень. Аналізуючи результати обстеження юних ватерполістів, ми звернули увагу на те, що показники згинання та розгинання кисті руки з розведеними пальцями є значно меншими порівняно зі зведеними пальцями кисті. Кореляційний аналіз встановив, що дальність кидка м'яча як сильнішою рукою, так і слабшою переважно залежить від рухливості променевого суглоба з розведеними пальцями кисті. При цьому слід зауважити, що аналіз відеофіксації моментів як прийому м'яча, так і різноманітних кидків виконують з розведеними пальцями кисті. Це наводить на думку, що всі фізичні вправи для розвитку гнучкості у променевому суглобі необхідно виконувати з розведеними пальцями кисті. Окрім того, досить цікавим є той факт, що дальність основного кидка м'яча (сильнішою і слабшою рукою) у водному поло прямо залежить від величин рухливості у променевому суглобі. Така залежність зростає удвічі під час порівняння коефіцієнтів кореляції як при згинанні, так і при розгинанні кисті руки ($r = 0,219$ при згинанні кисті, $r = 0,439$ при розгинанні кисті – кидок сильнішою рукою; $r = 0,233$ при згинанні кисті, $r = 0,411$ при розгинанні кисті – кидок слабшою рукою). Це говорить про те, що при розвитку гнучкості у променевому суглобі необхідно надавати перевагу вправам на максимальне розтягнення м'язів-розгиначів.

Зважаючи на це, ми запропонували, активні і пасивні рухи для розтягування м'язів рук, які забезпечують рухливість у променевому суглобі (згинання та розгинання, відведення та приведення кисті, колові рухи кистю). Такі вправи виконували з гумовими вставками між пальцями кисті. Окрім того, для одночасного розвитку сили м'язів рук аналогічні рухи пропонуємо виконувати з «боксерською лапою». З одного боку, у боксерській лапі кисть фіксується у розведеному положенні, а з іншого, – легко дозувати вагове навантаження наповнюючи боксерську лапу, наприклад, піском.

Вправи для розвитку гнучкості променевого суглоба юним ватерполістам слід виконувати щодня після активного розминання. Починати потрібно з виконання статичних вправ для м'язів рук, що забезпечують рухливість променевого суглоба. Після цього – виконувати

вправи для розвитку гнучкості (кожну вправу – по 15–20 разів в обидві сторони), поступово збільшуючи швидкість та амплітуду рухів. Активні вправи виконують до максимально можливої амплітуди, пасивні – до больових відчуттів.

Висновок. Методика розвитку рухливості променевого суглоба в юних ватерполістів передбачає виконання широкого кола вправ (активні та пасивні, з обтяженнями та без обтяжень) для максимального розтягування м'язів-розгиначів рук. При цьому рекомендовано виконувати такі вправи з розведеними пальцями кисті.

Ключові слова: ватерполісти, променевий суглоб, рухливість.

Список використаних джерел

1. Алтер М. Дж. Наука о гибкости / Алтер М. Дж. – Киев : Олимп. литература, 2001. – 424 с.
2. Максимов Н. М. Комплекс упражнений на развитие у пловца подвижности в суставах // Плавание. – 1980. – Вып. 1. – С. 15.
3. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения : учебник [для тренеров] : в 2 кн. / В. Н. Платонов. – Киев : Олимп. лит., 2015. – Кн. 2. – 2015. – 752 с.
4. Скворцов Б. Л. Сравнительная подвижность суставов у юных пловцов / Скворцов Б. Л., Сермеев Б. В. // Теория и практика физической культуры. – 1964. – № 6. – С. 52–53.
5. Ягомяги Г. О. Определение специальной гибкости пловца / Ягомяги Г. О. // Плавание. – 1971. – Вып. 1. – С. 15–26.
6. Ягомяги Г. О. Анатомическая характеристика движений пловца (кроль на груди) / Ягомяги Г. О., Ульк К. – Тарту, 1979. – 74 с.